

Jienastit

Válljim ragátmáno 9.b.2018.

Návti jienasta válljimin ríkkabäjvváj,
kommuvnnaj ja lánndadiggefábmoduvvamij.

Gut oadtju jienastit?

Jienastimriktá 1 gá la18 jage állim mañemusát válljimbiejve. Fámon la gákka válljimij. Duv jienastimriktá mierreduvvá diedojs Värrodájmadagá álmmuktjáledimregisstarin 30 biejve válljimbiejve ávddála.

La: Dujna 1 jienastimriktá ríkkabäjvváj jus dán:

- la svieriga viesájdiddje ja le jali årrum álmmuktjáledum Svierigin.

Dujna 1 jienastimriktá kommunvna- ja lánndadiggefábmoduvvamij jus dán:

- jus dán la: svieriga viesájdiddje ja álmmuktjáledum Svierigin.
- viesájdiddje Europa Unijávná nágín sebrudakrijkan jali viesájdiddje Isláandan jali Vuonan ja álmmuktjáledum kommunnan jali lenan.
- viesájdiddje nágín ietjá ríkan ja le årrum álmmuktjáledum Svierigin gálmå jage mañjalakkoj válljimbiejve ávddála.

Dujna gänna I jienastimriktá oattjo jienastimkårtåv

Dujna gänna 1 jienastimriktá oattjo jienastimkårtåv påvstájn bákoj gálmå vahko válljima ávddála. Jienastimkårtån la tjáledum makkir válljimijda dujna 1 jienastimriktá ja namma, árudahka Jienastimkårtån la aj diededibme lanjáj birra ávddálájgejienastibmáj. Jus ájgo ávddálájgejienastit de hähttú válldet mañjáj ietjat jienastimkårtåv.

Jus illa oadtjum ietjat jienastimkårtåv jali dav la láhppám, de máhtá ádásav rávvit kommunnas jali Válljimfábmudagás.

Válljimsiedila

Válljimsiedila li visskada válljimij ríkkabäjvváj, vielggada válljimij kommunvna-fábmoduvvamij ja lahte válljimij lánndadiggefábmoduvvamij. Jus ávddálájgejienasta jail budájienasta de dávk dárbahittja rávvit jail viedtjat válljimsiediliit belludagájs jail duv kommunnas

Jienastit belludahkaj

Dán jienasta ávdemusát belludahkaj. Belludagá namma 1 tjáledum válljimsiedilin. Jus dán i gávna duv belludagá válljimsiedilav, de máhtá válldet tjálek válljim-siedilav ja tjálet belludagá namáv náv tjielgga máhtteli dasi.

Sierra ulmutjij jienastit

Jus sidá belludagá kandidáhtajs sierra ulmusj galggá válljiduvvat, de máhtá dan ulmutjij vaddet sierrajienav gá ruossi gahpav kandidáhta namá ávddála válljimsiedilin. Dán máhtá val ruossit avtav kandidáhtav.

Valmyndigheten

Dân hättu ietjat legitimerit

Jienastittjat dân hättu máhttet ietjat identitehtav duodastit gå vuoseda id-duodastusáv bv. vuodjemkårtåv jail pássav. Jus dân illa oahpes jienastimduostudiddjída de hättu vuosedit id- kårtåv buojkulvissan vuodjemkårtåv, pássav jali virggelegitimásjavnvåv. Jus dujna illa id-kårttå de ietjá ulmusj máhttá duv identitehtav duodastit, valla de dat ulmusj hättu id-kårtåv vuosedit.

Jienastibme

Jienastit duv válljimlanján válljimbiejve

Dân máhta val jienastit válljimlanján mij gávnnu duv jienastimkårtåan. Válljimladnja la val rabás válljimbiejve moarmesmáno 25.b. 2014. Gå jienasta duv válljimlanján de duv namma mihtiduvvá jienastimlågon ja duv jiena biejaduvvi válljimurnajda.

Åvddálajgejienastit duv kommuvnan jali ietjá kommuvnan

Åvddálajgejienastibme mierkki dân jienasta ietjá sajen gå duv válljimlanján. Åvddálajgejienastibme álggá gálmmå vahko válljimbiejve åvddåla ja joarkká gitta válljimbäjvváj. Válljimladnja åvddálajgejienastibmáj máhttá årrot buojkulvissan kommuvn nadåhpe jali girjjevuorkká.

Dân hättu adnet majen ietjat jienastimkårtåv gå åvddálajgejienasta danen gå aneduvvá rájatjít duv jienav duv válljimladnjaj. Duv jiedna danna riekkniduvvá.

Válljimfábmudagá webbabielen bielen www.val.se jali duv kommuvnas diededimev oattjo gánnå máhtá åvddálajgejienastit.

Jienastit ålggorijkas

Jus dân la ålggorijkan de máhtá brevvajienastit jail jienastit moadda svieriga ambasádajn ja konsuláhtajn. Máhtá brevvajienastit áramusát 45 bieje válljimbiejve åvddåla ja jienastit ambasádajn ja konsuláhtajn áramusát 24 bieje válljimbiejve åvddåla. Brevvajienastittjat dárbaha ábnnasijt majt rávvi Válljimfábmudagás.

Soames juohkusa máhti budájn jienastit

Dân máhtá budájn jienastit jus dân alla álldara, skibádagá jali sahtusuoda diehti iesj i máhte duv válljimladnjaj jali jienastimladnjaj mannat. Dalloj máhttá duv gállasjguojmme jali aktanårro , duv gállasjguojme mánna, mánájmánná, äjgat jali oarbben budán årrot. Jus gávnnu soames gut virgálattjat jali sjimugisláhkáj dunji sujtv vaddá jali álu duv viehket de dat ulmusj máhttá aj budán årrot. Dân máhtá aj jienastit budájn jus la sjisjkan jali kriminállaásadusán. Dalloaj barge máhti aj duv viehkedit. Jus dân áro dáfopávsståguodderlájdo milta de dáfopávsståguodde máhttá dunji budán årrot. Jus dân I avtak dábdå gut máhttá dunji budán årrot, de duv kommuvnna máhttá ásadir jiednaduostodiddjev gut duv lusi boahrá. Aktavuodav válde duv kommuvnajn. Jienastittjat budájn dárbaha sierralágásj ábnnasijt majt rávvi kommuvnas jali Válljimfábmudagás. Diededibme gáktu gárveda budájenav ábnnasin gávnnu.